

MINE-HAHA: en studie i arkitektur, kropp och makt

Av Petter Wallin

Handledare: Emma Nilsson

Examinator: Lars-Henrik Ståhl

Presentation på svenska

>introduktion

Hur påverkas du av ett rum med fullständig insyn? Påverkar din upplevelse av ett rum hur du beter dig i det? I det här examensprojektet undersöker jag relationen mellan kropp, arkitektur och makt. Jag ser på hur arkitektur kan spela en performativ roll i upprätthållandet av en given maktstruktur, och jag undersöker hur detta maktutövande kan gestaltas rumsligt.

Arbetet tar utgångspunkt i den tyske författaren Frank Wedekinds kortroman *Mine-haha eller Om unga flickors kroppsliga uppfostran* från 1903. Det är en allegorisk berättelse om en flickas tid på en internatskola. Fonden är en suggestiv park, med elevhem, skolbyggnader och en teater. Världen skulle kunna tillhöra ett parallellt universum, men fungerar samtidigt som en spegling, av både Wedekinds och vår egen samtid. Målet med flickornas utbildning är att deras kroppsliga färdigheter ska förfinas, så att de ska kunna uppträda i dansföreställningar på en teater, dit en vuxen och främmande publik kommer. Männerna i publiken betraktar flickorna på scenen, som fram till det ögonblicket aldrig exponerats för den samhällsordning som råder i världen utanför; en ordning där flickorna är till för att behaga den manliga blicken.

I arbetets teoretiska del har jag försökt kartlägga bokens maktstrukturer och analysera hur dessa gestaltas arkitektoniskt. Det har varit en central fråga för arbetet att identifiera den blick som finns i boken. Vem är det som tittar? Vem är det som blir betraktad? Det är genom att

följa blicken som jag har fått syn på både vem som är underkastad makten och vad/vem som upprätthåller maktstrukturen.

I arbetets gestaltade del har jag arbetat med tittskåp. I dessa tittskåp visas tre scenarier ur boken. De visar upp insidan av byggnader som förekommer i boken och vad som försiggår i dem. Scenerna har egna narrativ, men representerar samtidigt mina analyser av de olika rumsliga situationerna som har sitt ursprung i boken. Det primära perspektivet är inifrån flickornas värld. Dessutom finns det ett sekundärt, mer obskyrt, perspektiv som ser flickornas värld utifrån; betraktarens perspektiv.